

Sygn. akt V CSK 299/13

POSTANOWIENIE

Dnia 7 marca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z wniosku T. T.
przy uczestnictwie Z. B. i R. T.
o podział majątku,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 7 marca 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w Ś.
z dnia 7 lutego 2013 r., sygn. akt II Ca [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i oddala
wniosek uczestników o zasądzenie kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wnioskodawca T. T. wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Ś. z dnia 7 lutego 2013 r. oddalającego jego apelację od postanowienia Sądu Rejonowego w W. z dnia 11 października 2012 r. wydanego w sprawie podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności małżeńskiej na skutek rozwodu. Sąd Rejonowy oddalił wniosek, w którym wnioskodawca wskazywał jako majątek wspólny nieruchomością zabudowaną (działka nr [...]) o powierzchni 0,1485 ha położoną w G., zakupioną przez uczestniczkę Z. B. w czasie trwania małżeństwa. Przyczyną oddalenia wniosku było ustalenie przez Sąd Rejonowy, że nieruchomością zakupioną została za środki z majątku odrębnego uczestniczki, darowane jej przez matkę G. O. z przeznaczeniem na zakup domu. Sąd na podstawie dokumentów i zeznań ustalił trudną sytuację majątkową uczestników i okoliczności zakupu spornej nieruchomości w sierpniu 1997 r., powiązane z faktem powrotu G. O. z USA, gdzie pracowała i realizacją planu wspólnego zamieszkania z córką i korzystania z jej opieki, trudnymi do zrealizowania w sytuacji, gdy małżonkowie T. zamieszkiwali z rodziną wnioskodawcy, z którą nie najlepiej układały się stosunki. Sąd ustalił też, że wnioskodawca był przy zawieraniu umowy kupna nieruchomości i orientował się co do pochodzenia środków na jej zakup. W październiku 1997 r. uczestniczka otrzymała 16 000 zł w ramach rozliczeń związanych ze zbyciem udziału wnioskodawcy w nieruchomości w J., gdzie wcześniej mieszkali. Pieniądze te zostały wykorzystane na spłatę długów uczestników. Uczestnikiem postępowania w niniejszej sprawie był też syn stron R. T., któremu uczestniczka podarowała nieruchomością w czerwcu 2009 r.

W apelacji skarżący kwestionował ustalenia faktyczne, które spowodowały potraktowanie nieruchomości jako nabytej do majątku odrębnego (potem osobistego) uczestniczki. Podnosił pominięcie jego wniosku o przesłuchanie notariusza co do tego, czy był obecny przy zawieraniu umowy sprzedaży i wnosił o przesłuchanie M. P. w celu ustalenia, że środki na zakup nieruchomości pochodziły z jego majątku.

Sąd Okręgowy podzielił ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego, odmówił przesłuchania zawnioskowanego świadka, uznając ten dowód za spóźniony i zaakceptował stanowisko, że sporna nieruchomość nie była składnikiem majątku wspólnego.

Wnioskodawca oparł skargę kasacyjną na obu podstawach z art. 398³ § 1 k.p.c. Zarzucił rażące naruszenie art. 45 ust. 1 Konstytucji RP przez wydanie orzeczenia z naruszeniem zasady sprawiedliwego rozpoznania sprawy oraz rażące naruszenie art. 278 k.p.c. poprzez zaniechanie przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego w sprawie wartości nieruchomości. We wnioskach domagał się uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania ewentualnie uchylenia tego orzeczenia i orzeczenia co do istoty sprawy, a ponadto o zasądzenie kosztów postępowania od uczestników.

Uczestnicy wniesli o oddalenie odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania lub o jej oddalenie i zasądzenie na ich rzecz kosztów postępowania od wnioskodawcy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania. Skarżący uzasadnił potrzebę rozpatrzenia jego skargi przesłanką przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., to znaczy oczywistą zasadnością złożonej skargi, którą łączy z natychmiast dostrzegalnym występowaniem uchybień wytkniętych w ramach obydwu podstaw kasacyjnych.

Skarga kasacyjna wnioskodawcy nie jest oczywiście uzasadniona. Wykorzystanie przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania, że zaskarżone orzeczenie w sposób ewidentny, widoczny natychmiast i bez głębszej analizy narusza konkretne przepisy prawa (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2012 r., III SK 11/12, LEX nr 1228617). Tego wymagania nie spełnia zarzut naruszenia ogólnego przepisu Konstytucji RP, który realizują szczegółowe przepisy procedury cywilnej i który samodzielnie nie jest na tyle skonkretyzowany, by mógł stanowić oparcie skutecznego zarzutu kasacyjnego, pomijając już fakt, że sformułowany przez wnioskodawcę zarzut – jak wynika z jego uzasadnienia - dotyczy wadliwości procesowych, tymczasem zgłoszony został w ramach podstawy naruszenia prawa materialnego.

Zarzut naruszenia art. 278 k.p.c. również nie może być uznany za oczywiście uzasadniony, gdyż w ramach ustaleń faktycznych, które stanowiły bazę rozstrzygnięcia, i które wiążą Sąd Najwyższy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), nie było potrzeby ustalania wartości nieruchomości, uznanej przez Sądy orzekające za niewchodzącą do majątku wspólnego.

Nie zachodzą więc przesłanki, którymi skarżący uzasadnił potrzebę rozpatrzenia jego skargi.

Okoliczności sprawy nie wskazują także, aby zachodziły inne podstawy przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpatrzenia.

Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego wynika z treści art. 398²¹ w zw. z art. 391 § 1, art. 13 § 2 i art. 520 § 1 k.p.c.

[aw]

db